



**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 18
im. Gen. Józefa Bema w Szczecinie**

„Nie zawsze możemy kształtować lepszą przyszłość
dla naszych dzieci, ale zawsze powinniśmy kształtować
nasze dzieci dla czekającej je przyszłości.”

F.D. Roosevelt

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 222).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. (Dz. U. z 2018 r. Poz. 1679)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016r. poz. 895)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1690)
- Ustawa z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2013r. poz. 1563)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2018 poz. 1490)
- Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2019r. poz. 638)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. 1982 Nr 35 poz. 228). Opracowano na podstawie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 969)
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z listopada 1989r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.)

INNE ŹRÓDŁA

- Raport Uniwersytetu Szczecińskiego - diagnoza potrzeb i oczekiwań uczniów oraz nauczycieli szkół podstawowych w szczecinie w przededniu powrotu do szkoły, 2021 r.

Spis treści

I.	WYTYCZNE POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2022/2023	4
II.	DIAGNOZA CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH NA ROK SZKOLNY 2022/2023	4
III.	CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU	11
IV.	CELE PROGRAMU	17
V.	MISJA SZKOŁY	17
VI.	WIZJA	18
VII.	CEREMONIAŁ I TRADYCJE	18
VIII.	MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY	21
IX.	STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY	21
X.	PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH.....	24
XI.	EWALUACJA.....	43

I. WYTYCZNE POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.
6. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
8. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

II. DIAGNOZA CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH NA ROK SZKOLNY 2022/2023

Nauczyciele, wychowawcy i pedagodzy szkolni, corocznie do dnia 30 września dokonują diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących na podstawie wybranych narzędzi badawczych:

- obserwacji zachowań uczniów,
- wywiadów z nauczycielami i pracownikami szkoły,
- rozmów z rodzicami,

- socjometrii,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- informacji z instytucji wspomagających szkołę,
- na podstawie ankiet ewaluacyjnych dla rodziców, uczniów i nauczycieli przeprowadzonych w ramach ewaluacji wewnętrznej,
- na podstawie ankiet dotyczących występowania czynników chroniących i czynników ryzyka, przeprowadzonych wśród uczniów i rodziców w terminie do 30 dni od rozpoczęcia każdego roku szkolnego.

Podstawa prawna diagnozy:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć niekorzystny wpływ na kształtowanie się niepokojących zachowań i zaburzeń u dzieci

Związane z dzieckiem	Związane z rodziną	Związane z zachowaniami rodziców
1. Geny, czyli żywy temperament (trudności z zapanowaniem nad emocjami, łatwe wpadanie w złość, impulsywność) 2. Przewlekła choroba dziecka 3. Trudności w uczeniu się, opóźniony lub nieharmonijny rozwój dziecka 4. Słabo wykształcone umiejętności społeczne	1. Samotne rodzicielstwo 2. Konflikt pomiędzy rodzicami 3. Choroby psychiczne występujące u rodziców (zwłaszcza depresja u matki) 4. Sprzeczne poglądy rodziców dotyczące postępowania z dzieckiem 5. Niskie wykształcenie rodziców 6. Bezrobocie lub nadmierne pochłonięcie pracą ("od rana do sukcesu") 7. Problemy finansowe 8. Brak pomocy członków rodziny w opiece nad dzieckiem	1. Brak właściwej reakcji rodziców na sygnały wysyłane przez dziecko (np. rodzice nie reagują na płacz, lęk, smutek dziecka) 2. Nieokazywanie dziecku ciepła i zaangażowania 3. Zwracanie uwagi na porażki dziecka 4. Brak chwaleń 5. Zbyt surowe lub zbyt pobłażliwe metody wychowawcze 6. Stosowanie kar fizycznych wobec dziecka 7. Niewłaściwe oczekiwania wobec możliwości rozwoju dziecka (nadmierne oczekiwania)

Źródło: A. Kołakowski, A. Pisula, *Sposób na trudne dziecko*, GWP, Sopot 2009, s. 18.

Czynniki protekcyjne, które mogą mieć ochronny wpływ na kształtowanie się niepokojących zachowań i zaburzeń u dzieci

Związane z dzieckiem	Związane z rodzicami i rodziną
Wczesne przez dziecko osiągnięcie samoregulacji zachowania i emocji (tzw. łatwy temperament) Rozwinięte umiejętności społeczne Rozwinięte umiejętności i zdolności uczenia się, odnoszenia sukcesów w nauce	Dobra, stabilna relacja przynajmniej z jednym opiekunem Wspierający i posiadający autorytet rodzice Niezmienny i przewidywalny styl życia rodziny, stałe przyzwyczajenia Pozytywne interakcje pomiędzy dzieckiem i rodzicem Stabilna sytuacja rodzinna (stabilny związek rodziców, określone miejsce zamieszkania)

Związane z grupą społeczną	Związane z otoczeniem
Akceptacja przez rówieśników mających dobry wpływ na zachowanie dziecka Utrzymywanie kontaktów z dziećmi dobrze zachowującymi się	Nauka w dobrym przedszkolu lub szkole Bezpieczne podwórko i zorganizowany czas po lekcjach Posiadanie wysp kompetencji, czyli miejsc, gdzie dziecko jest akceptowane i doceniane Wpływ wartościowego środowiska Kontakt z mediami prezentującymi ograniczoną ilość przemocy i okrucieństwa

Źródło: A. Kołakowski, A. Pisula, *Sposób na trudne dziecko*, GWP, Sopot 2009, s. 19.

1. Metodologia

Uczniowie i rodzice zostali objęci badaniem za pomocą kwestionariusza ankiety. Wychowawcy dokonali diagnozy klas za pomocą wystandaryzowanego kwestionariusza. Pedagog przedstawił ocenę sytuacji wychowawczej podsumowującej II półrocze roku szkolnego 2021/2022. Kwestionariusz ankiety dla uczniów klas 5-8 zawierał 12 pytań zamkniętych. Klasy 2-3 odpowiedziały na 11 pytań zamkniętych. Kwestionariusz do diagnozy wychowawczej klas 2-8 dotyczył 14 czynników ryzyka. Kwestionariusz dla rodziców zawierał 9 pytań zamkniętych.

2. Teren badań

Teren badań to Szkoła Podstawowa nr 18 im. Józefa Bema w Szczecinie.

3. Przedmiot badań

Do badania użyto metody na sondażu diagnostycznego, techniką była ankieta a narzędziem badawczym kwestionariusz ankiety. Badani uczniowie zostali podzieleni 2 grupy badawcze:

- diagnoza w klasach 2a, 3c
- diagnoza w klasach 5c, 6b, 8a, 8c

W badaniu wzięli udział także rodzice uczniów klas:

- 2a, 3c, 5c, 6b, 8a, 8c

oraz wychowawcy klas:

- 2a, 3c, 5c, 6b, 8a, 8c

4. Cel badań

Celem badania była diagnoza występujących czynników ryzyka i czynników chroniących oraz ocena skali podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

5. Problemy badawcze

- a) Jaki jest stan emocjonalny uczniów w zakresie samoakceptacji, zadowolenia z życia, udziału w życiu społecznym, motywacji wewnętrznej.
- b) Ocena występowania ryzykownych zachowań związanych z:
 - używaniem dostępnych używek (alkohol, nikotyna, leki uspokajające),
 - używek niedostępnych legalnie – narkotyków, dopalaczy,
 - nagannymi zachowaniami – wagary, zaniebywanie obowiązków w rodzinie i w szkole,
 - przemocy werbalnej – bicie, dokuczanie, znęcanie się,
 - przemocy niewerbalnej – słownej (obrażanie, dokuczanie, cyberprzemocy).

- c) Oszacowanie skali zdarzeń zachowań ryzykownych wśród uczniów w ostatnich 12 miesiącach.
- d) Ocena występowania czynników chroniących pod postacią wsparcia emocjonalnego, higieny snu, zdrowego stylu życia, umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- e) Ustalenie kręgu osób, do których uczniowie będą zgłaszali się po pomoc w sytuacjach dla nich niebezpiecznych lub zagrożenia.
- f) Oszacowanie nastrojów w związku z napływem uczniów z Ukrainy będącym krajem objętym działaniami wojennymi.

6. Próba badawcza

W badaniu uczestniczyło:

- a) 43 uczniów klas 2-3; 78 uczniów klas 5-8:
- b) 40 rodziców klas 2-3; 59 rodziców klas 5-8
- c) wychowawców: 6

7. Wyniki przeprowadzonych badań

Poniżej zamieszczono wyniki ankiet audytoryjnych przeprowadzonych wśród uczniów i rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 18 w Szczecinie.

Klasy 1-3

Uczniowie

Badanie zostało przeprowadzone metodą sondażu diagnostycznego. Technika badawczą była ankieta audytoryjna, narzędziem kwestionariusz ankiety. W tej części badania wzięło udział 43 uczniów, 25 dziewczynek i 18 chłopców.

Wnioski:

1. Wychowawcy wypracowują zgranie zespołu klasowego, stosując się do ustalonych wcześniej reguł.
2. Nauczyciel podtrzymuje przekonanie w uczniach, że należy zawsze stanąć po stronie słabszej osoby.
3. Wychowawcy rozmawiają z uczniami na temat wartości jakie winien posiadać każdy człowiek, obrazując je na codziennych przykładach z życia klasowego.
4. Nauczyciele wzbogacają słownictwo uczniów.
5. Zadając pracę domową, nauczyciel upewnia się czy uczeń rozumie polecenie zadania.
6. Wychowawcy wspólnie z grupą klasową podjadają prepozycje spędzania czasu wolnego uczniom.

Rodzice

Badanie zostało przeprowadzone wśród rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 18 w Szczecinie. Do diagnozy zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Technika badawczą była ankieta audytoryjna, narzędziem zaś kwestionariusz ankiety. Próba badawcza to 40 a terenem badań była Szkoła Podstawowa nr 18 w Szczecinie.

Rekomendacje dla klas 1-3, uczniowie:

1. Należy w dalszym ciągu bazować na szczerości w kontakcie wychowawca - uczeń, stosować się do ustalonych reguł grupy.
2. Nauczyciele uświadamiają uczniów jak ważna jest pomoc słabszej osobie.
3. Należy uświadomić uczniów, iż wulgarne słownictwo jest niestosowne.

4. Należy uświadomić uczniów, iż samodzielne obrabianie pracy domowej powoduje uporządkowanie materiału przerabianego na lekcji. Należy przedstawić problem rodzicom / opiekunom prawnym, którzy powinni bardziej kontrolować naukę swych dzieci.
5. Rozmawiać z uczniami o wartościach, przedstawiać ich przykłady. Wskazywanie uczniom wartości które już posiadają.
6. Należy uświadomić rodziców/opiekunów prawnych na temat zbyt długiego czasu spędzonego przy urządzeniach elektronicznych przez dzieci, i ewentualnych konsekwencjach.

Rekomendacje dla klas 1-3, rodzice:

1. Przedstawić wyniki ankiet rodzicom podczas zebrań z rodzicami.
2. Uświadamiać rodzicom potrzebę dziecka codziennych kontaktów z rodzicem, ważności roli rodziny i rodziców w prawidłowym rozwoju dziecka.
3. W dalszym ciągu podnosić poziom umiejętności wychowawczych rodziców wskazując skutki braku czasu dla dzieci i stosowaniu wobec dzieci kar fizycznych.
4. Uświadamiać ważność pozytywnych relacji pomiędzy dzieckiem a rodzicami.
5. Zachęcać do zapewnienia dziecku poczucia bezpieczeństwa oraz spokojnych oraz bezpiecznych warunków rozwoju.
6. Uświadamiać rodziców, że stabilna sytuacja ekonomiczna rodziny jest bardzo ważna dla jej prawidłowego funkcjonowania.
7. Zwiększyć świadomość rodziców na temat występujących chorób psychicznych.
8. Uświadomić rodziców, że dobre wykształcenie wpływa pozytywnie na życie w głównym nurcie społecznym, natomiast niski poziom edukacji oraz kwalifikacje nieadekwatne do potrzeb rynku pracy mogą stać się przyczyną wykluczenia społecznego.
9. Zwrócić uwagę, że dobre relacje rodzinne pomagają stać się dzieciom dobrymi ludźmi i wpływają na to jak będą one traktować własne dzieci oraz innych członków rodziny.
10. Uświadomienie rodziców/opiekunów, że środowisko rodzinne wpływa na poczucie bezpieczeństwa u dziecka i poprawia jakość jego życia.

Klasy 4-8

Uczniowie

Badanie zostało przeprowadzone metodą sondażu diagnostycznego. Techniką badawczą była ankieta audytoryjna, narzędziem kwestionariusz ankiety. W badaniu wzięło udział 78 uczniów z klasy 5, 6 i 8, 31 chłopców i 41 dziewcząt. 6 osób nie określiło swojej płci.

Rodzice

Badanie zostało przeprowadzone wśród rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 18 w Szczecinie. Do diagnozy zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Techniką badawczą była ankieta audytoryjna, narzędziem zaś kwestionariusz ankiety. Próba badawcza to 59 osób, a terenem badań była Szkoła Podstawowa nr 18 w Szczecinie.

Wnioski w porównaniu do lat ubiegłych:

1. Wzrósł poziom świadomości uczniów, że zdrowie i dobre samopoczucie jest ważną sprawą.
2. Coraz więcej uczniów jest permanentnie zmęczonych.
3. Spadł poziom panowania nad agresją w stosunku do kolegów i koleżanek.
4. Nauczyciele w większym stopniu liczą się ze zdaniem i opinią uczniów.
5. Spadł poziom poczucia szczęśliwości uczniów.
6. Wzrósł poziom poczucia doznawania porażek.
7. Wzrósł poziom poczucia, że życie zmieniło się na gorsze.
8. Wzrósł poziom konieczności wprowadzania jakichś zmian w swoim życiu.
9. Wzrósł odsetek dzieci „zarywających nocki” z powodu komputerów i smartfonów.

Rekomendacje dla klas 4-8, uczniowie:

1. Uświadomić uczniom, że codzienne dbanie o zdrowie i dobre samopoczucie oraz prawidłowy sen przynosi korzyści.
2. Uświadamiać ważność pozytywnych relacji pomiędzy uczniami i rodzicami, podkreślać rolę rodziny w życiu człowieka.
3. Zachęcać do przestrzegania ustalonych zasad.
4. Uświadamiać uczniom konieczność wprowadzania do swojego życia dobrych zmian, które dają nową siłę i są motywujące do działania.
5. Uświadamiać, że nie każda porażka jest czymś złym i wskazać lepszą drogę do sukcesu.
6. Kłaskać duży nacisk wychowawczy na integrację zespołu klasowego.
7. Wzmacniać u uczniów poczucie własnej wartości.

Rekomendacje dla klas 4-8, rodzice:

1. Przedstawić wyniki ankiet rodzicom podczas zebrań z rodzicami.
2. Uświadamiać rodzicom potrzebę dziecka codziennych kontaktów z rodzicem, ważności roli rodziny i rodziców w prawidłowym rozwoju dziecka.
3. Zaproponować filmy tematyczne mówiące o skutkach braku czasu i kar fizycznych dla dzieci.
4. Uświadomić rodzicom, że codzienne spędzanie czasu z dzieckiem jest bardzo ważne dla prawidłowego jego rozwoju oraz funkcjonowania całej rodziny.
5. Istotą spędzanego wspólnie z dzieckiem czasu jest jego jakość a nie ilość – dostępność emocjonalna rodzica.
6. Uświadomić rodzicom, że stosowanie kar fizycznych, nawet rzadko wobec dziecka ma bardzo poważne konsekwencje w rozwoju dziecka, wpływa na gorszą kondycję psychiczną dziecka, osłabia relacje dziecka z rodzicem, wpływa na przejawy agresji u dziecka oraz jego przestępcze oraz antyspołeczne zachowania dziecka.
7. Uświadamiać ważność pozytywnych relacji pomiędzy dzieckiem a rodzicami.
8. Zachęcać do zapewnienia dziecku poczucia bezpieczeństwa oraz spokojnych oraz bezpiecznych warunków rozwoju.
9. Uświadamiać rodziców, że stabilna sytuacja ekonomiczna rodziny jest bardzo ważna dla jej prawidłowego funkcjonowania.
10. Zwiększyć świadomość rodziców na temat występujących chorób psychicznych.

11. Uświadomić rodziców, że dobre wykształcenie wpływa pozytywnie na życie w głównym nurcie społecznym, natomiast niski poziom edukacji oraz kwalifikacje nieadekwatne do potrzeb rynku pracy mogą stać się przyczyną wykluczenia społecznego.
12. Zwrócić uwagę, że dobre relacje rodzinne pomagają stać się dzieciom dobrymi ludźmi i wpływają na to jak będą one traktować własne dzieci oraz innych członków rodziny.
13. Uświadomienie rodziców/opiekunów, że środowisko rodzinne wpływa na poczucie bezpieczeństwa u dziecka i poprawia jakość jego życia.

Wychowawcy

Badanie zostało przeprowadzone wśród wybranych wychowawców Szkoły Podstawowej nr 18 w Szczecinie. Do diagnozy zastosowano kwestionariusz diagnozy wychowawczej. Próba badawcza to 6 osób, a terenem badań była Szkoła Podstawowa nr 18 w Szczecinie.

Wychowawcy wskazali następujące czynniki ryzyka występujące na poszczególnych etapach edukacyjnych:

Klasy 1-3

- ilość uczniów, którzy dopuszczają się przemocy fizycznej wobec uczniów – 3 uczniów
- ilość uczniów, którzy dopuszczają się przemocy psychicznej wobec rówieśników – 4 uczniów

Klasy 5-8

- ilość uczniów, którzy zaniedbują obowiązki szkolne – 10 uczniów
- nieprawidłowa, niewystarczająca opieka rodzicielska - 10 uczniów
- ilość uczniów, którzy dopuszczają się przemocy fizycznej wobec uczniów - 2 uczniów
- ilość uczniów, którzy dopuszczają się przemocy psychicznej wobec rówieśników - 2 uczniów
- ilość ujawnionych samouszkodzeń – 1 uczeń
- ilość uczniów, którzy palą papierosy – 9 uczniów
- ilość uczniów dopuszczających się cyberprzemocy – 4 uczniów
- ilość uczniów zagrażających czyjejs prywatności – 3 uczniów

8. Wskazania do podejmowanych działań profilaktycznych

Nauczyciel lub wychowawca:

Po zapoznaniu się z wynikami diagnozy przeprowadzonej na danym poziomie edukacyjnym, nauczyciel lub wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły lub placówki wybiera formę, w której realizuje działalność profilaktyczną. Wychowawcy uwzględniają tematykę oddziaływań profilaktycznych w planie profilaktyczno-wychowawczym dla klasy. Działalność tą podejmuje we współpracy z przedstawicielem lub przedstawicielami państwowych wojewódzkich i państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, Policji lub podmiotów wspierających placówkę działaniach profilaktycznych, w szczególności w realizowaniu programów rekomendowanych.

Po przeprowadzonej diagnozie stwierdza się, że najodpowiedniejsze będą działania podjęte z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej. Działania z tego obszaru zostały zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły.

III. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny adresowany do uczniów, nauczycieli i rodziców jest spójny z treściami zawartymi w **podstawie programowej kształcenia ogólnego i podstawie programowej wychowania przedszkolnego** dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska.

W szkole prowadzone będą działania, których celem jest ograniczenie dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych. W przypadku zarejestrowania zachowań negatywnych i aspołecznych podejmowane będą w szkole działania w celu wyeliminowania skutków tych zachowań. Stosowane będą również procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją.

1. Etapy tworzenia programu

Etap 1

Diagnoza potrzeb i problemów w szkole lub placówce.

Etap 2

Analiza wyników badań, przeprowadzona pod względem jakościowym i ilościowym.

Etap 3

Opracowanie strategii wychowawczo-profilaktycznej dla społeczności szkolnej na podstawie wybranych wartości.

Etap 4

Ewaluacja programu.

Etap 5

Formułowanie zadań dla programu z wykorzystaniem strategii profilaktycznych.

Etap 6

Sformułowanie celu programu, który uwzględni założenia teoretyczne oraz wyniki diagnozy

2. Wychowawcy klas

Prawa i zadania wychowawców klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwoju uczniów i usamodzielniania się;
- prowadzą dokumentację nauczania i wychowawczą (dziennik, rozkłady materiału nauczania, listy obecności rodziców na zebraniach klasowych, służbowe notatki ze spotkań z rodzicami i uczniami, notatki ze spotkań interwencyjnych, karty pracy zespołu, prowadzenie dokumentacji zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach, orzeczeniach wydawanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczne);
- opracowują i realizują program wychowawczo-profilaktyczny dla klasy;
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;

- organizują zebrania klasowe z rodzicami oraz spotkania indywidualne;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku nauki / obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpraca z rodzicami - włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- informują rodziców o zasadach oceniania zachowania;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;
- zapoznają uczniów i rodziców dokumentacją szkolną, ze szczególnym uwzględnieniem Statutu i WSO, PSO ;
- rozwijają postawy twórcze uczniów;
- zachęcają do brania udziału w różnych konkursach;
- nagradzają osiągnięcia uczniów;

3. Nauczyciele

Prawa i zadania nauczycieli:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych opierając się na rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

4. Rada Rodziców oraz pozostali rodzice

Program wychowawczo-profilaktyczny będzie realizowany we współpracy z rodzicami uczniów. Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Prawa i zadania rodziców:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i uchwalają program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu);

5. Samorząd Uczniowski

Istotnym organem w realizacji programu jest Samorząd Uczniowski.

Prawa i zadania Samorządu Uczniowskiego:

- mobilizowanie uczniów do aktywności,
- organizacja imprez klasowych i szkolnych, zawodów sportowych, festynów dla rodziców, apeli, zabaw, konkursów, wyjazdów do kina, teatrów i wycieczek
- przestrzegają regulaminu szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny).

6. W ramach programu podjęte zostaną poniższe działania

Poziom profilaktyki uniwersalnej i selektywnej			
	uczniowie	nauczyciele	rodzice
Działania informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z zapisami Statutu szkoły, dotyczącymi procedur w sytuacjach zachowań ryzykownych w szkole – informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> – ugruntowanie wiedzy na temat okresów rozwojowych dzieci i młodzieży – poszerzenie wiedzy na temat przyczyn i rodzajów zachowań dysfunkcyjnych młodzieży – promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z zapisami Statutu szkoły, dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych – przedstawienie regulaminu szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego i innych dokumentów szkoły i klasy, – zdobycie wiedzy na temat zachowań dysfunkcyjnych – informowanie rodziców o społecznych, zdrowotnych i prawnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, które miały miejsce w szkole – udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji,
Działania edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie zajęć adaptacyjno-integracyjnych – trening asertywności – doskonalenie umiejętności komunikacyjnych – kształtowanie postaw obywatelskich, prospołecznych, patriotycznych – rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków – kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji – kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji 	<ul style="list-style-type: none"> – aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego – monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych – psychoedukacja – kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne – poszerzenie wiedzy nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach – prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły – prowadzenie psychoedukacji odpowiadającej na rzeczywiste potrzeby rodziców – umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły – poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach

Działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> – atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych – udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych – organizacja imprez masowych, wycieczek, biwaków, szkolnych festynów środowiskowych – organizacja i propagowanie olimpiad – praca w organizacjach działających na terenie szkoły lub w środowisku lokalnym – samorządzie uczniowskim, harcerstwie, wolontariacie, stowarzyszeniach i fundacjach, które podejmują pracę na rzecz innych ludzi – realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego – monitorowanie występujących u uczniów ewentualnych skutków popandemicznych – wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów będących obywatelami Ukrainy 	<ul style="list-style-type: none"> – spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem, który przejawia pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym, z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły – doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych 	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców – organizowanie wydarzeń klasowych, szkolnych, wycieczek, rajdów z udziałem rodziców w celu wzmacniania więzi rodzinnych (czynnik chroniący) – organizowanie zebrań z rodzicami
Działania interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy z nauczycielem, wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem szkolnym – zastosowanie procedur mających zastosowanie w danym przypadku 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole – analiza sytuacji wychowawczej – wsparcie w sytuacji kryzysu, konfliktu w klasie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu – spotkania rodziców z wychowawcą, pedagogiem i dyrekcją szkoły
Działania wychowawcze	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu – wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną – budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli – rozwijanie wśród uczniów postaw prospołecznych, między innymi poprzez możliwość uczestniczenia w wolontariacie szkolnym – wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia; – kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, – doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów – wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów 	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie szkoleń dla rodziców podnoszących ich kompetencje wychowawcze oraz kierowanie ich do szkół dla rodziców

7. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3 w Szczecinie
- Centrum Psychologiczne - Pedagogiczne w Szczecinie
- Zachodniopomorski Instytut Psychoterapii
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej (I stopień referencyjności)
- Komisariat Policji Komisariat Nad Odrą
- Świetlica Środowiskowa – Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego
- Straż Miejska
- Sąd Rejonowy VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich
- MOPR (pracownik socjalny, asystent rodziny)
- Straż Pożarna
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Uczniowski Klub Sportowy Celta 5G,
- Pomorskie Towarzystwo Ratownicze
- Inne instytucje wspierające pracę szkoły.

8. Formy realizacji programu

- w ramach zajęć dydaktyczno - wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych przez wychowawców i nauczycieli przedmiotu, również w formie zajęć zdalnych;
- w czasie zajęć pozalekcyjnych;
- poprzez organizację warsztatów profilaktycznych;
- poprzez organizację pedagogizacji rodziców w celu pogłębiania ich wiedzy o niedostosowaniu społecznym i uzależnieniach;
- poprzez współpracę pracowników szkoły z pracownikami specjalistycznych ośrodków i instytucji fachowo zajmujących się oddziaływaniami profilaktycznymi wśród młodzieży;
- w czasie wycieczek i spotkań na licznych imprezach okolicznościowych;
- poprzez realizowanie klasowych programów wychowawczo-profilaktycznych;
- w ramach ścisłej współpracy współdziałania z rodzicami oraz innymi członkami społeczności szkolnej i pozaszkolnej;
- zajęć specjalistycznych w ramach pomocy pedagogiczno-psychologicznej;
- godzin do dyspozycji wychowawcy;
- ścieżek edukacyjnych: edukacja prozdrowotna, czytelniczko - medialna, regionalna;
- zajęć z pedagogiem a także współpracującymi z naszą placówką psychologiem, logopedą i doradcą zawodowym z PPP nr 3 w Szczecinie;
- konkursów;
- wycieczek, rajdów szkolnych;
- imprez i zawodów o charakterze prozdrowotnym i sportowym.

IV. CELE PROGRAMU

1. Cele ogólne:

- wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia,
- promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego,
- kształtowanie postaw patriotycznych,
- przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.

2. Cele szczegółowe:

- propagowanie wśród uczniów znajomości prawa i zasad przestrzegania go;
- promocja zdrowia i zdrowego stylu życia;
- wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach uzyskania pomocy;
- budowanie poczucia tożsamości i własnej wartości oraz wiary w siebie;
- doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, wyrażania własnych uczuć i emocji, kształtowanie postaw asertywnych, przeciwdziałanie agresji;
- rozwijanie umiejętności poszukiwania rozwiązań w sytuacjach trudnych i radzenia sobie ze stresem;
- opieka nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych. zapobieganie wagarom, dyscyplina na zajęciach szkolnych;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz mającymi problemy edukacyjne i wychowawcze;
- współpraca z rodzicami;
- współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie;
- propagowanie praw dziecka;
- integracja zespołów klasowych i dbanie o dobre relacje rówieśnicze poprzez poprawę poczucia własnej wartości ucznia;
- rozwijanie i wspieranie postaw wolontarystycznych i prospołecznych wśród uczniów.
- rozwój osobisty i zawodowy nauczycieli
- orientacja i poradnictwo zawodowe dla uczniów;
- wspieranie rozwoju intelektualnego, kształtowanie postaw patriotycznych, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie;
- zapobieganie zachowaniom nieakceptowalnym społecznie;
- propagowanie ekologicznego stylu życia.

V. MISJA SZKOŁY

Tworzymy społeczność - nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni, uczniowie i rodzice - stawiającą sobie wysokie wymagania i przyczyniającą się do realizacji celów i zadań szkoły. Każdy członek tej społeczności jest człowiekiem wolnym i świadomym odpowiedzialności za dokonywane przez siebie wybory. Staramy się w szkole budować życzliwą, przyjazną atmosferę tak, aby nikt nie pozostawał poza grupą kolegów, wychowawców, na wsparcie których można liczyć nie tylko w

sprawach szkolnych, ale i osobistych. Dążymy do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia i rozwijanie możliwości, zainteresowań i talentów.

VI. WIZJA

Dobro ucznia Szkoły Podstawowej Nr 18 jest celem najwyższym.

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności, z jednoczesnym naciskiem na odpowiedzialność za własne decyzje. Jesteśmy otwarci na świat i zmiany w nim zachodzące, chętni do czerpania wiedzy z jego dorobku naukowego i kulturowego. Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego. Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno.

VII. CEREMONIAŁ I TRADYCJE

1. Sztandar szkoły:

- 1) Sztandarem opiekuje się poczet sztandarowy pod kierunkiem wyznaczonych przez Dyrektora szkoły nauczycieli. Poczet powoływany jest corocznie uchwałą na ostatnim posiedzeniu Rady Pedagogicznej spośród prymasów szkoły i składa się z dwóch trzyosobowych składów;
- 2) uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego poczet sztandarowy powinien być wytypowany z uczniów klasy najstarszej szkoły podstawowej wyróżniających się w nauce, o nienagannej postawie i wzorowym zachowaniu;
- 3) skład osobowy pocztu sztandarowego:
 - a) Chorąży (sztandarowy) - jeden uczeń,
 - b) Asysta - dwie uczennice;
- 4) kandydatury składu są przedstawione przez wychowawców klasy oraz Samorząd szkolny na czerwcowej Radzie Pedagogicznej i przez nią zatwierdzone;
- 5) kadencja pocztu trwa jeden rok (począwszy od przekazania w dniu uroczystego zakończenia roku szkolnego);
- 6) decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu;
- 7) poczet sztandarowy zawsze występuje w strojach galowych ze swymi insygniami. W trakcie uroczystości na wolnym powietrzu poczet może nosić okrycia wierzchnie;
- 8) insygniami pocztu sztandarowego są biało-czerwone szarfy biegnące z prawego ramienia do lewego boku i białe rękawiczki;
- 9) sztandar uczestniczy w uroczystościach szkolnych oraz poza szkołą na zaproszenie innych szkół i instytucji lub organizacji;
- 10) podczas uroczystości żałobnych sztandar ozdabia czarna wstęga uwiązana pod głowicą (orłem);
- 11) podczas wprowadzania i wyprowadzania sztandaru i w trakcie przemarszu chorąży niesie sztandar opierając drzewce na prawym ramieniu;

- 12) sztandarowi oddaje się szacunek. Podczas wprowadzania i wyprowadzania sztandaru wszyscy uczestnicy uroczystości stoją w pozycji „Bacznosc”. Odpowiednie komendy podaje osoba prowadząca uroczystość;
- 13) oddawanie honorów sztandarem odbywa się poprzez pochylenie go przez chorążego. Chorąży robi wykrok lewą nogą, piętę drzewca opiera o prawą stopę i oburącz pochyła sztandar;
- 14) sztandar oddaje honory:
 - a) na komendę „do hymnu” ,
 - b) w czasie wykonywania „Roty”,
 - c) gdy grany jest sygnał „Wojsko Polskie” (uroczystości z udziałem wojska),
 - d) w trakcie ślubowania uczniów klas pierwszych,
 - e) podczas opuszczenia trumny do grobu,
 - f) w trakcie minuty ciszy dla uczczenia pamięci,
 - g) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez delegację szkoły,
 - h) w trakcie uroczystości kościelnych.

2. Godło:

Godło/logo szkoły prezentuje uproszczony wizerunek Patrona oraz nazwę szkoły. Umieszczane jest na stronach tytułowych najważniejszych dokumentów szkolnych, teczkach, dyplomach, zaproszeniach, życzeniach itp.

3. Ślubowanie klasy pierwszej:

- 1) Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się po wprowadzeniu sztandaru. Każdy pierwszoklasista stojąc w postawie zasadniczej trzyma uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi dwoma palcami w kierunku sztandaru i powtarza rotę przysięgi:

*„Jestem małym Polakiem, uczniem w polskiej szkole.
Przyrzekam uczyć się pilnie, tego co piękne i dobre.
Chcę być mądry, szczęśliwy i zdrowy, przyjaźnie nastawiony do ludzi.
Przyrzekam szanować rodziców, nauczycieli, kolegów.
Będę starał się być dobrym człowiekiem, swoją nauką i zachowaniem sprawiać
radość rodzicom i nauczycielom.
- Ślubuję!”*

- 2) Podczas uroczystości ślubowania klasy pierwszej rodzice uczniów składają przyrzeczenie. Każdy rodzic/rodzice stojąc w postawie zasadniczej trzyma/ trzymają uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi dwoma palcami w kierunku sztandaru i powtarza/ powtarzają rotę przysięgi:

*„Mam dziecko w szkole.
Przyrzekam, że dołożę starań aby: pamiętać, że moje dziecko jest unikalnym darem,
słuchać uważnie o czym mówi, doceniać w dziecku, to co najlepsze,
okazywać mu często swoje uczucia, cieszyć się jego dzieciństwem, pamiętając,
że szybko mijają lata kiedy jest małym dzieckiem.
- Przyrzekam!”*

- 3) Pasowanie na ucznia następuje tuż po ślubowaniu złożonym przez pierwszoklasistów. Dyrektor szkoły na lewe ramię każdego pierwszoklasisty kładzie duży ołówek i mówi:

„Pasuję cię na ucznia Szkoły Podstawowej nr 18 im. gen. Józefa Bema w Szczecinie.”

4. Pożegnanie absolwentów

- 1) Na uroczystym apelu kończącym rok szkolny absolwenci składają ślubowanie. Wszyscy zgromadzeni stoją na baczność. Absolwenci trzymają uniesioną do góry rękę z wyciągniętymi dwoma palcami w kierunku sztandaru i powtarzają słowa przysięgi. Rota ślubowania absolwentów:

*„My, absolwenci Szkoły Podstawowej nr 18 im. gen. Józefa Bema w Szczecinie,
Tobie, Szkoło ślubujemy:
- dbać o honor i tradycje szkoły, a dalszą nauką i pracą rozślawiać Twoje imię,
- zawsze przestrzegać zasad „fair-play”,
- zdobytą wiedzę i umiejętności jak najlepiej wykorzystywać w dalszym swoim życiu,
- zawsze pracować sumiennie i uczciwie,
- czynnie uczestniczyć w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym kraju.
- Ślubujemy!”*

- 2) Do uroczystości szkolnych tworzących ceremoniał zalicza się:
- święta państwowe,
 - Dzień Flagi i Święto Konstytucji 3 Maja (2-3 maja),
 - Dzień Edukacji Narodowej (14 października),
 - Święto Niepodległości (11 listopada).
- 3) Uroczystości szkolne z udziałem sztandaru szkoły:
- rozpoczęcie roku szkolnego;
 - ślubowanie klas pierwszych oraz pasowanie na ucznia;
 - Dzień Patrona Szkoły;
 - zakończenie roku szkolnego;
 - uroczystości kościelne, regionalne lub okolicznościowe z udziałem sztandaru szkoły.
- 4) Zachowanie uczestników uroczystości szkolnych. Na komendę prowadzącego uroczystość:
- „Baczność, Sztandar szkoły wprowadzić” - wszyscy uczestnicy przyjmują postawę zasadniczą i zachowują ją do komendy „Spocznij!”;
 - „Do hymnu” - w postawie zasadniczej (na baczność) odśpiewuje się 2 zwrotki hymnu państwowego, o ile prowadzący nie zarządzi inaczej;
 - „Do ślubowania” - uczestnicy pozostają w postawie zasadniczej do jego zakończenia komendą „Spocznij!”;
 - „Do przekazania sztandaru!” - uczestnicy pozostają w postawie zasadniczej, na wyznaczone miejsce występuje ze sztandarem poczet zdający i przyjmujący sztandar w pełnym składzie; chorąży pocztu zdającego pochyla sztandar i wygłasza formułę: „Przekazujemy Wam sztandar - symbol Szkoły Podstawowej nr 18 im. gen. Józefa Bema w Szczecinie – opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę i jej Patrona”; chorąży pierwszego składu nowego pocztu przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, wstaje i wygłasza formułę: „Przyjmujemy od Was sztandar Szkoły

Podstawowej nr 18 im. gen. Józefa Bema w Szczecinie – obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i godnie reprezentować naszą szkołę i naszego Patrona.”; chorążowie przekazują sobie sztandar; w tym czasie asysta (pozostali członkowie pierwszych składów pocztu) przekazuje sobie insygnia pocztu (szarfy i rękawiczki); po przekazaniu sztandaru ustępujący poczet dołącza do swoich klas; „Poczet po przekazaniu sztandaru wstąpi!” – nowy poczet wraca na wyznaczone miejsce, pada komenda „Spocznij!”;

- e) Na zakończenie części oficjalnej każdej uroczystości szkolnej pada komenda: „Bacność, Sztandar szkoły wyprowadzić” - uczestnicy uroczystości przyjmują postawę zasadniczą a poczet wyprowadza sztandar. Prowadzący podaje komendę „Spocznij”.

VIII. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent Szkoły Podstawowej Nr 18 w Szczecinie:

- godnie i kulturalnie zachowuje się w środowisku lokalnym, w domu i w szkole;
- jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości;
- posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji;
- jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata;
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju;
- jest dobrym, życzliwym człowiekiem, szanującym prawa innych;
- jest człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- jest uczciwy, tolerancyjny i odpowiedzialny, odróżniający dobro od zła, kierujący się zasadami moralnymi;
- dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną oraz jest świadomy ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

IX. STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

1. Wymagania od uczniów

Klasy I – III

- uczeń zna swoje miejsce w klasie i w szkole;
- uczeń kształtuje swoje nawyki czytelnicze. potrafi korzystać ze zbiorów bibliotecznych;
- uczeń potrafi zachować się w sytuacji trudnej;
- uczeń zna i stosuje zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
- uczeń zna konsekwencje łamania przyjętych norm społecznych;
- uczeń potrafi samodzielnie uczyć się;
- uczeń zna i szanuje tradycje oraz symbole narodowe i europejskie;

- dziecko z oddziału przedszkolnego jest wprowadzane w zasady funkcjonowania grupy rówieśniczej oraz życia społecznego szkoły;
- uczeń przestrzega zasad tolerancji i kulturalnego zachowania się w stosunku do rówieśników i pracowników szkoły;
- uczeń zna i stosuje zasady tolerancji w stosunku do innych kultur;
- uczeń rozwija swoje kompetencje informatyczne oraz stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu;
- uczeń rozwija swoje kompetencje przedsiębiorczości i inicjatywy.

Klasy IV-VIII

- uczeń potrafi tworzyć zasady funkcjonowania w grupie;
- uczeń zna zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
- uczeń potrafi samodzielnie uczyć się;
- nowi uczniowie są wprowadzani w zasady funkcjonowania grupy rówieśniczej oraz życia społecznego szkoły;
- uczeń ukierunkowuje swoje zainteresowania i uczy się racjonalnego gospodarowania czasem wolnym;
- uczeń zna i szanuje tradycje i symbole narodowe i europejskie;
- uczeń zna zasady tolerancji w stosunku do innych kultur i religii;
- prezentowanie swoich poglądów zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznie akceptowanymi;
- uczeń zna konsekwencje łamania przyjętych norm społecznych;
- uczeń zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia;
- uczeń przestrzega zasad tolerancji i kulturalnego zachowania się w stosunku do innych;
- uczeń rozwija swoje kompetencje informatyczne oraz stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu;
- uczeń rozwija swoje kompetencje przedsiębiorczości i inicjatywy.

2. Oczekiwania od uczniów

Klasy I – III

- uczeń ma poczucie przynależności do grupy, klasy i szkoły;
- uczeń dąży do rozwijania zainteresowań czytelniczych;
- uczeń reprezentuje wysoką kulturę osobistą w życiu codziennym szkoły;
- uczeń godnie reprezentuje szkołę;
- uczeń nie stosuje agresji wobec siebie i innych;
- uczeń potrafi znaleźć pomoc w sytuacjach trudnych;
- uczeń szanuje symbole narodowe, regionalne;
- uczeń dąży do rozwijania kompetencji informatycznych przestrzegając internetowego savoir-vivre'u;
- uczeń dąży do rozwijania swoich kompetencji przedsiębiorczości i inicjatywy.

Klasy IV-VIII

- uczeń rozwija umiejętność współdziałania,
- uczeń dokonuje samooceny i autoprezentacji,
- uczeń rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia,
- uczeń odnajduje się w nowych i trudnych dla siebie sytuacjach społecznych i życiowych,
- uczeń ma poczucie przynależności do grupy, klasy i szkoły,
- uczeń nie stosuje agresji wobec siebie i innych,
- uczeń reprezentuje wysoką kulturę osobistą w życiu codziennym,
- uczeń godnie reprezentuje szkołę,
- uczeń mądrze korzysta z różnych form medialnych i potrafi korzystnie ocenić ich wartość,
- uczeń dąży do rozwijania kompetencji informatycznych przestrzegając internetowego savoir-vivre'u,
- uczeń szanuje godność własną i innych,
- uczeń jest świadomy zalet zdrowego stylu życia, propaguje go i stosuje, na co dzień,
- uczeń zna i szanuje symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować,
- uczeń dąży do rozwoju swoich kompetencji informatycznych oraz stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- uczeń dąży do rozwoju swoich kompetencji przedsiębiorczości i inicjatywy,
- uczeń posiada wiedzę pomocną w wyborze szkoły ponadpodstawowej,
- uczeń samodzielnie korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej,
- uczeń dokonuje wyboru określonej szkoły zgodnie ze swoimi predyspozycjami zawodowymi i osobowościowym.

X. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Cel	Zadania szczegółowe	Formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Ewaluacja/dokumentacja
1. Propagowanie wśród uczniów znajomości prawa i zasad przestrzegania go.	Zapoznanie uczniów z dokumentami określającymi pracę szkoły: – statutem, – wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania, – regulaminem szkoły, – procedurami określającymi sytuacje zagrożenia w szkole.	Godziny wychowawcze	IX, X	Wychowawcy, pedagog	Uczniowie znają i przestrzegają prawa i obowiązki ucznia obowiązujące w szkole.
	Pogadanki z policją o tematyce: – odpowiedzialności karnej nieletniego, – bezpieczeństwa w ruchu drogowym. – Godziny z wychowawcą o tematyce: – obowiązków ucznia, – systemu kar i nagród stosowanego w szkole.	Godziny wychowawcze	Według potrzeb	Wychowawcy, pedagog, osoby zaproszone	
	Natychmiastowa reakcja na łamanie dyscypliny: – konsekwentnie stosowane przez nauczycieli procedur w określonych sytuacjach niezgodnych z prawem wewnątrzszkolnym, zgodnie z wypracowanymi i przyjętymi w szkole procedurami. – organizacja apeli szkolnych, dotyczących wychowawczych spraw i działań szkoły w tym obszarze.	Apele	Według potrzeb	Dyrekcja, pedagog, wychowawcy	
2. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.	Uświadomienie uczniom konieczności dbania o: – higienę osobistą, – higienę jamy ustnej, – higienę pracy umysłowej (zachowanie przerw i odpoczynku), – aktywny wypoczynek, – prawidłowy rozkład posiłków, – higienę w okresie dojrzewania.	– Program edukacyjny – "Higiena osobista i higiena otoczenia" – pogadanki, – pokazy, – filmy, – konkursy, – kontrole czystości, – szczotkowanie zębów, – fluoryzacja,	Cały rok	Pielęgniarka Wychowawcy Nauczyciele przyrody Nauczyciele W-F	Uczniowie mają świadomość znaczenia higieny. Uczniowie dbają o higienę pracy.

		<ul style="list-style-type: none"> - układanie harmonogramu dnia, - zajęcia dotyczące przygotowania do życia w rodzinie. 			
	Promowanie aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja Festiwalu Sportu, - turnieje, - biegi, - konkursy, - zawody, - organizowanie aktywności na lekcjach przedmiotowych w ramach krótkich przerw w toku lekcji. 	Maj/czerwiec	Nauczyciele W-F	Jest świadomy korzyści jakie przynosi aktywność fizyczna.
	Korygowanie wad postawy.	<ul style="list-style-type: none"> - program edukacyjny - "Higiena osobista i higiena otoczenia", - program Sanepidu "Trzymaj formę", - pogadanki, - pokazy, - filmy, - konkursy, - kontrole czystości, - szczotkowanie zębów, - zajęcia dot. przygotowania do życia w rodzinie, - organizacja zajęć umożliwiających aktywny tryb życia, np. rajdy turystyczne, udział w biegach przełajowych, udział w zajęciach sportowych, - wypoczynek letni (wyjazdy młodzieżowe na obozy letnie). 	Cały rok	Pielęgniarka Wychowawcy Nauczyciele przyrody Nauczyciele W-F Sanepid	Uczeń ma poczucie odpowiedzialności za własne zdrowie i postawę ciała.
	Zwracanie uwagi na drugie śniadanie uczniów i promowanie zdrowego odżywiania.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki z panią pielęgniarką, - rozmowy z rodzicami, - kiermasz zdrowej żywności, - pogadanki na godzinach wychowawczych, - lekcje z pedagogiem na temat zaburzeń odżywiania, - pogadanki z przedstawicielem sanepidu, - umożliwienie spożywania gorących posiłków na terenie szkoły. 	Cały rok	Wychowawcy Pedagog Pielęgniarka Sanepid Stołówka szkolna	Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną.

	<ul style="list-style-type: none"> - Zalety i wady pracy z komputerem oraz poruszanie tematyki zagrożeń dla ludzkiego zdrowia związanych technologią cyfrową i multimedialną. - Dostrzeganie różnic między rzeczywistością a przekazem medialnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia informatyczne, - pogadanki na godzinach wychowawczych. 	Cały rok	Wychowawcy Nauczyciele informatyki	<p>Uczeń wie jak bezpiecznie korzystać z komputera i programów przeznaczonych dla uczniów szkoły podstawowej.</p> <p>Uczeń potrafi świadomie korzystać ze środków komunikacji masowej, zna i wykorzystuje w praktyce podstawowe zasady posługiwania się komputerem i technologią informacyjną.</p> <p>Uczeń odnosi się krytycznie i racjonalnie do oferty medialnej.</p>
	Kształtowanie umiejętności organizowania sobie wolnego czasu.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szkolnym na temat organizacji wolnego czasu, - organizowanie uczniom czasu wolnego przy współudziale podmiotów współpracujących ze szkołą, - propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu na zajęciach sportowych, zajęciach muzycznych, plastycznych, teatralnych, tanecznych itp. - pogadanki na godzinach wychowawczych, - udostępnienie boiska szkolnego, sali gimnastycznej, - uczestnictwo w zawodach szkolnych, 	Cały rok	Pielęgniarka Wychowawcy Nauczyciele W-F Nauczyciele zespołu artystycznego	<p>Uczniowie uczęszczają na wybrane zajęcia, zdobywają osiągnięcia w konkursach, w zawodach mających charakter miejski oraz ogólnopolski.</p> <p>Uczniowie potrafią sami zorganizować ciekawie czas wolny.</p>

		zachęcanie do uczęszczania na zajęcia pozaszkolne organizowane przez szkoły współpracujące np. szkołę tańca Aplauz.			
	Program „Cyberprzemoc”.	– zajęcia informatyczne, – pogadanki na godzinach wychowawczych, – zajęcia ze specjalistami z Komendy Miejskiej Policji.	Cały rok	Nauczyciele informatyki Komenda Miejska Policji	Uczeń wie jak bezpiecznie korzystać z komputera i programów przeznaczonych dla uczniów szkoły podstawowej.
	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się pieszego i rowerzysty.	– pogadanki, – zajęcia techniki – egzamin na kartę rowerową, – spotkanie z policjantem lub strażnikiem miejskim.	Według potrzeb	Pedagog Funkcjonariusze Straży Miejskiej	Uczeń zna zasady bezpiecznego poruszania się po drogach użytku publicznego.
	Umiejętność udzielania pierwszej pomocy.	– pokaz apteczki pierwszej pomocy, nazywanie poszczególnych elementów jej zawartości, – spotkanie z pedagogiem szkolnym i ratownikami medycznymi.	Według potrzeb	Pielęgniarka Wychowawcy Nauczyciel EDB Nauczyciele W-F Pedagog wraz z ratownikami medycznymi	Uczniowie znają podstawowe materiały opatrunkowe i środki odkażające. Są świadomi informowania dorosłych o obrażeniach. Uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu.
	Uczniowie utrwalają znajomość telefonów alarmowych.	– godziny wychowawcze, tematyka wynikająca z programu nauczania.	Według programu wychowawczego o- profilaktycznego klasy	Wychowawcy	Uczeń zna numery telefonów alarmowych.
	Organizacja Tygodnia Promocji Zdrowia.	Konkursy, plakaty, wspólna aktywność fizyczna, ciekawi goście.	Kwiecień/maj	Pedagog, ,psycholog szkolny nauczyciele W-F Zespół artystyczny	Uczeń zna i rozumie potrzebę zdrowego stylu życia i bycia.

	Dbanie o dobrostan psychiczny i fizyczny uczniów.	Godziny wychowawcze przeznaczone na wyjaśnienie uczniom występującego niekiedy spadku motywacji do różnorodnych działań, co w następstwie prowadzi do narastającego stresu, depresji etc. Rozmowy wspierające z pedagogiem szkolnym.	Według potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog szkolny	Uczeń ma świadomość, w jaki sposób może samodzielnie zadbać o swój dobrostan psychiczny i fizyczny. Wie, że w każdej sytuacji może liczyć na wsparcie wychowawcy czy pedagoga szkolnego.
3. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach uzyskania pomocy.	Cykl spotkań dla uczniów mających na celu zapoznanie uczniów ze szkodliwością nadużywania alkoholu, nikotyny, leków, przyczynami i skutkami sięgania po narkotyki, dopalaczy i napojów energetyzujących.	Realizacja programów: "Nie pal przy mnie proszę" "Trzymaj formę"	Według założeń programów	Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy Nauczyciele Pielęgniarka	Uczniowie mają świadomość szkodliwości używek. Potrafią mówić NIE
	Pedagogizacja rodziców.	– profilaktyczne wywiady, – warsztaty dla rodziców.	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog	Rodzice i nauczyciele dysponują wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień.
	Dostarczanie adresów i telefonów osób i instytucji zajmujących się pomocą dla dzieci i młodzieży.	– informacje ustne, – biuletyny, – informatory, – ulotki, – gazetka, – strona internetowa szkoły.	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog	Uczniowie znają nr tel. – niebieska linia, – telefon zaufania.
	Udział w konkursach związanych z tematyką zagrożeń XXI wieku.	Udział w konkursach organizowanych przez Policję, Sanepid, organizacje pozarządowe	Według harmonogramu podmiotów	Wychowawcy Pedagogzy Nauczyciele zespołu artystycznego	Uczeń zna tematykę i poziom niebezpieczeństwa wynikający z zagrożeń współczesnego świata.

	Przeprowadzenie diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka.	<ul style="list-style-type: none"> – ankiety, – obserwacje, – analiza dokumentacji. 	Wrzesień	Zespół ewaluacyjny	<p>Uczeń objęty jest oddziaływaniami profilaktycznymi zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.</p> <p>Nauczyciele znają środowisko uczniów, dobierają działania profilaktyczne pod kątem rozpoznanych problemów.</p>
4. Budowanie poczucia tożsamości i własnej wartości oraz wiary w siebie.	Odkrywanie i rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji.	<ul style="list-style-type: none"> – działania w procesie dydaktycznym oraz wychowawczym, – działalność w kołach zainteresowań, – organizowanie konkursów, wystaw prac plastycznych, – zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, – kąciki zainteresowań w grupach przedszkolnych, – organizacja apeli okolicznościowych, – wykorzystanie sprzętu otrzymanego w ramach projektu „Laboratoria Przyszłości”. 	Cały rok	Wychowawcy Nauczyciel przedmiotowy Wychowawcy świetlicy Wychowawcy przedszkola	Album, sprawozdanie z działalności nauczycieli, dyplomy.
5. Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, wyrażania własnych uczuć i emocji, kształtowanie postaw asertywnych, przeciwdziałanie agresji.	Kształtowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami.	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki, – rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, – aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych. 	Cały rok	Wychowawcy Pedagogzy Psycholog Nauczyciele przedmiotowi Nauczyciele dyżurujący	Dziennik lekcyjny, harmonogram dyżurów.
	Przemoc i agresja oraz ich skutki w życiu młodego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki, – warsztaty, – rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami. 	Cały rok	Wychowawcy Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Dyrekcja	Dziennik lekcyjny, notatki służbowe Uczeń zna alternatywne i akceptowalne społecznie sposoby

					reagowania na złość.
	Organizowanie imprez szkolnych służących integracji środowiska szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne klas I, - zabawy taneczne, - wyjazdy do kina, teatru, na basen, - wycieczki klasowe, - ogniska, - zabawy szkolne, - festyn. 	Cały rok	Wychowawcy Całe środowisko szkolne Opiekunowie poszczególnych akcji	Środowisko szkolne potrafi wspólnie spędzać czas i relaksować się w swoim towarzystwie.
	Natychmiastowa reakcja na łamanie dyscypliny.	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy w klasach informujące o zjawisku agresji, zachowaniu w szkole, - stosowanie środków wychowawczych (statut, procedury postępowania), - indywidualne rozmowy z rodzicami, - spotkania Komisji Wychowawczej. 	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Dyrekcja	Dziennik lekcyjny, notatki służbowe. Uczeń zna i rozumie konsekwencje idące za stosowaniem przemocy i agresji.
	Akcje promujące pozytywny stosunek do zwierząt i ochrony środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> - zbiórka żywności dla zwierząt, - wyjazdy do schronisk, - sadzenie lasu, - działalność ekologiczna. 	Według potrzeb	Wychowawcy Nauczyciele przyrody, geografii, biologii Opiekun wolontariatu	Uczeń jest wrażliwy na cierpienie zwierząt, otacza je opieką i dba o środowisko naturalne.
6. Rozwijanie umiejętności poszukiwania rozwiązań w sytuacjach trudnych i radzenia sobie ze stresem.	Zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych.	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, - spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym, - indywidualne rozmowy z uczniami. 	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Psycholog Pielęgniarka	Uczniowie radzą sobie z sytuacjami trudnymi.
	Wsparcie psychologiczne uczniów w przypadku nauczania zdalnego i wynikającej z niego izolacji społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami, - kierowanie do instytucji wspierających zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, - organizacja pomocy materialnej - koordynacja przy wypożyczaniu sprzętu komputerowego, - dostosowanie metod pracy dla uczniów mających trudności w dostępie do technologii cyfrowych. 	Według potrzeb	Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy Dyrekcja	

	Wyrabianie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	<ul style="list-style-type: none"> – indywidualne rozmowy z uczniami, – lekcje wychowawcze, – spotkania z pedagogiem szkolnym. 	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagog Psycholog Pielęgniarka	
	Wsparcie psychologiczne i dydaktyczne dla uczniów będących obywatelami Ukrainy.	<ul style="list-style-type: none"> – indywidualne rozmowy wspierające z uczniami i ich rodzicami, – pogadanki w klasach przybliżające trudną sytuację obywateli Ukrainy, – pogadanki w klasach mające na celu rozbudzenie postawy wspierającej dla uczniów będących obywatelami Ukrainy, – dodatkowe lekcje języka polskiego dla uczniów będących obywatelami Ukrainy. 		Wychowawcy Psycholog p. Rąbalska i p. Owczarska	<p>Uczeń potrafi zareagować postawą wspierającą wobec ucznia obywatela Ukrainy.</p> <p>Uczeń czuje się coraz pewniej i bezpieczniej poznając język kraju, w którym przebywa.</p>
	Udział uczniów w próbnym alarmie przeciwpożarowym.	Próbne alarmy przeciwpożarowe.	Wrzesień	Dyrekcja szkoły p. Dawid Pacześ	Uczeń potrafi zachować się podczas ogłoszenia alarmu przeciwpożarowego i udać się do bezpiecznego, wyznaczonego miejsca.
7. Opieka nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych. Zapobieganie wagarom, dyscyplina na zajęciach szkolnych.	Działalność świetlicy szkolnej.	– zajęcia opiekuńczo-wychowawcze.	Cały rok	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Dziennik zajęć świetlicy szkolnej

	Stać kontrola frekwencji.	<ul style="list-style-type: none"> -comiesięczne sprawozdania z syt. wych. szkoły i frekwencji, -komisje wychowawcze z udziałem specjalisty ds. nieletnich, -kontrolowanie przez wszystkich nauczycieli obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych, -konsekwentne stosowanie procedur szkolnych wobec uczniów opuszczających zajęcia szkolne, -przeprowadzenie zajęć na godzinie z wychowawcą odnośnie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – konsekwencje prawne nie przestrzegania ww. zasad, -punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć szkolnych, -organizacja spotkań z rodzicami, dotycząca frekwencji uczniów na zajęciach oraz form pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, -systematyczna współpraca z policją, strażą miejską, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi. 	Cały rok	Wychowawcy Dyrekcja Nauczyciele Pedagodzy Pedagog specjalny	Dzienniki lekcyjne. Teczka zawierająca sprawozdania z syt. wych. szkoły i frekwencji. Zwiększenie frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.
	Rozpoznawanie środowiska uczniów oraz problemów rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> -współpraca z Radą Rodziców, -sporządzenie szkolnego wykazu uczniów wymagających pomocy wychowawczej, edukacyjnej i materialnej -systematyczne wywiady z uczniami, rodzicami, wywiady środowiskowe w celu bieżącego monitoringu sytuacji uczniów. 	Według potrzeb	Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Pielęgniarka Wychowawcy Świetlica	Notatki służbowe, pisma do instytucji.
	Organizacja pomocy materialnej.	<ul style="list-style-type: none"> -zbiórki odzieży, -paczki z Caritas, -dożywianie finansowane przez MOPR i Caritas, -koordynacja wniosków o stypendia i zasiłki szkolne, -wyprawki szkolne. 	Według potrzeb	Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy Pielęgniarka Świetlica	Wykaz uczniów potrzebujących wsparcia finansowego.

	Współpraca ze środowiskiem lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca z Sądem dla nieletnich, kuratorami zawodowymi i społecznymi, – współpraca z Policją, – współpraca z PPP, – współpraca ze świetlicą środowiskową Caritas. 	Cały rok	Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy Dyrekcja	Notatki służbowe, pisma do instytucji. Informacja z wywiadów środowiskowych.
8. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz mającymi problemy edukacyjne i wychowawcze.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce.	<ul style="list-style-type: none"> – umieszczenie w dziennikach poszczególnych klas informacji nt. „Wskazówki i zalecenia poradni odnośnie pracy z uczniami”, – przeprowadzanie diagnoz grup przedszkolnych i szkolnych. 	Cały rok	Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy Przedmiotowy Dyrekcja	Uczniowie uzyskują lepsze wyniki w nauce i promocje do następnej klasy.
	Prace szkolnych zespołów do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznej.	<ul style="list-style-type: none"> – IPET – indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, – karty pomocy dla ucznia prowadzona przez wychowawcę klasy, – zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów: zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne itd. – dodatkowe wyjaśnienia w zakresie języka polskiego, języka obcego, fizyki i chemii po okresie zdalnego nauczania, – konsultacje nauczycieli. 	Na koniec I półrocza i na koniec roku szkolnego Cały rok, według potrzeb	Wychowawcy klas Pedagodzy Pedagog specjalny Przewodniczący zespołów i ich członkowie Dyrekcja	Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. Dzienniki do zajęć z zakresu ppp. Uczniowie uzyskują wsparcie psych.-pedagogiczne.
	Udzielanie rodzicom pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą.	Organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców, pedagoga, dyrekcję na zebraniach z rodzicami czy konsultacjach.	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Pracownicy poradni psych. – ped.	Notatki służbowe.

	Systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe centrum pomocy rodzinie).	– PPP nr 3 w Szczecinie – Centrum Psychologiczno-Pedagogiczne w Szczecinie – Pozostałe poradnie	Według potrzeb	Wychowawcy Dyrekcja Pedagodzy Pedagog specjalny Pracownicy poradni psych. – ped.	Notatki służbowe Dokumentacja pedagoga szkolnego.
	Umożliwienie korzystania z dodatkowych godzin pracy nauczycieli przeznaczonych dla uczniów i ich rodziców.	– Cotygodniowe dyżurowanie w określonych godzinach.	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	Informacja dostępna na stronie szkoły.
9. Współpraca z rodzicami.	Przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoła min.: statut szkoły, wewnętrzne zasady oceniania, program wychowawczo-profilaktyczny, regulamin szkoły, procedury postępowania, procedury COVID.	– Zebrania z rodzicami – konsultacje	IX i cały rok szkolny	Wychowawcy	Świadomy udział rodziców w oddziaływaniach profilaktycznych, warsztatach, pogadankach itp.
	Systematyczny rozwój współpracy Radą Rodziców w zakresie profilaktyki i wychowania.	Spotkania Rady Rodziców	Według harmonogramu	Dyrekcja Trójki klasowe	
	– Ustalenie zasad kontaktowania się z rodzicami uczniów. – Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych. – Przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami i konsultacji w szkole. – Zachęcenie do organizowania i uczestnictwa we wspólnych wyjazdach i imprezach szkolnych. – Zachęcenie rodziców do współpracy we wspólnym rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole.	Strona internetowa szkoły, Zebrania z rodzicami, rozmowy indywidualne	Cały rok	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog Dyrekcja	Rodzice świadomie uczestniczą w życiu szkolnym swoich dzieci.
10. Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie.	Współpraca z Sądem Rejonowym VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich.	Sporządzanie opinii do Sądu o funkcjonowaniu uczniów i rodzin uczniów znajdujących się pod dozorem kuratora.	Według potrzeb Sądu	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog	Dziennik pedagoga szkolnego Opinie wychowawców i pedagogów o uczniach.

Współpraca z IV Komisariatem Nad Odrą.	<ul style="list-style-type: none"> – Sygnalizowanie policji o środowisku młodzieży niedostosowanej i dzieci wymagających pomocy wychowawczej, – spotkania dzielnicowego z uczniami klasy I „Bezpieczna droga do i ze szkoły”, – Udział w konkursie "Nioletni Paragraf", – Zajęcia ze specjalistą ds. nieletnich na temat odpowiedzialności karnej nieletnich. 	Cały rok	Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy	Uczeń i jego rodzice znają konsekwencje, które poniosą w przypadku nie stosowania się do przepisów prawa i uchylania się od realizacji obowiązku szkolnego.
Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 3 Współpraca z Centrum Psychologiczno-Pedagogicznym w Szczecinie.	Zajęcia integracyjne dla klas I prowadzone przez pracownika PPP: <ul style="list-style-type: none"> – poznanie zespołu klasowego, – przekazanie przez psychologa wychowawcom praktycznych rad przydatnych w pracy z nowym zespołem klasowym. – warsztaty z doradcą zawodowym, – konsultacje psychologiczne, – sugerowanie rodzicom o konieczności przebadania ich dzieci w PPP. 	Według potrzeb	Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy klas I	Wpis do dziennika lekcyjnego i dziennika pedagoga szkolnego.
Współpraca ze Specjalistyczną Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą Wsparcia Dziennego.	Klasyfikacja uczniów do uczestnictwa w zajęciach świetlicy środowiskowej i tym podobnych. Klasyfikacja uczniów na dożywianie, obozy letnie.	Według potrzeb	Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy Pielęgniarka	Listy uczniów, opinie o uczniach.
Współpraca ze Szczecińską Komisją do Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Kierowanie rodziców i ich dzieci na indywidualne konsultacje oraz udział w konkursach organizowanych przez podmiot.	Według potrzeb	Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Dyrekcja	Pisma wychodzące.
Współpraca z MOPR.	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca z MOPR dział pieczy zastępczej, – współpraca z MOPR rejon północ, – udział w pracach grupy roboczej, – uczestniczenie w posiedzeniach zespołu w sprawie funkcjonowania rodzin zastępczych, – przygotowanie opinii o uczniach, – wnioskowanie o asystenta rodziny, – wszczynanie procedury Niebieskiej Karty. 	Według potrzeb	Pedagogzy Pedagog specjalny Psycholog Wychowawcy	Opinie o uczniach. odpowiedzi na pisma, notatki służbowe ze spotkań zespołów.

	Współpraca ze Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Pomorskim Towarzystwem Ratowniczym.	– organizowanie zajęć i warsztatów o tematyce szeroko rozumianego bezpieczeństwa na drodze i w domu, – organizowanie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog	Uczeń zna zasady zachowania się na drodze oraz zasady postępowania w przypadku pożaru, wypadku, zagrożenia zdrowia bądź innego podobnego niebezpieczeństwa.
	Współpraca z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.	– udział w programach i konkursach organizowanych przez instytucję, – organizowanie prelekcji dla rodziców.	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Nauczyciele biologii i przyrody Pielęgniarka	Uczeń i jego rodzic zna zasady zdrowego stylu życia i bycia. Stosuje profilaktykę prozdrowotną.
	Współpraca z Zachodniopomorskim Instytutem Psychoterapii Współpraca z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej (I stopień referencyjności).	– Kierowanie uczniów i ich rodziców na konsultacje psychologiczną i psychiatryczną	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog	Dokumentacja pedagoga.
11. Propagowanie praw dziecka.	Uświadomienie, że wszelkie zjawiska przemocy są naruszeniem dóbr i praw człowieka.	Zapoznanie z konwencją praw dziecka.	Według potrzeb	Wychowawcy Pedagodzy Pedagog specjalny Samorząd Uczniowski	Zapis w dzienniku lekcyjnym
	Prowadzenie rozmów na temat poszanowania godności ludzkiej i koleżeństwa.	Godziny wychowawcze.	Według programu wychow.-profilak. klasy	Wychowawcy	
12. Integracja zespołów klasowych i dbanie o dobre relacje rówieśnicze poprzez poprawę poczucia własnej wartości ucznia.	Poznanie samego siebie i budowanie poczucia własnej wartości.	– godziny wychowawcze, – pogadanki, – wycieczki, – grupowe prace domowe, – zajęcia integracyjne.	Cały rok	Wychowawcy Nauczyciele Pedagodzy Pedagog specjalny Psycholog	Zapis w dzienniku lekcyjnym.
	Kształtowanie właściwego stosunku wobec innych.				

	Poznanawanie się nawzajem.	Imprezy klasowe i szkolne.			Karta wycieczki.
	Umiejętność rozwiązywania konfliktów.	– rozmowy indywidualne, – negocjacje stron w obecności nauczyciela, – mediacja prowadzona przez nauczyciela, – poszukiwanie kompromisu.			
	Dokonywanie systematycznej oceny z zachowania i uwzględnianie procedur odnośnie stopniowania kar oraz nagradzania uczniów.	Oceny dokonują uczniowie (samoocena) i wychowawcy w poszczególnych klasach.	Koniec I i II półrocza.	Wychowawcy	Uczeń wie, że warto przestrzegać zapisów zawartych w statucie szkoły. Uczeń przestrzega zasad dobrego wychowania, co rzutuje na jego prawidłowe i akceptowalne społecznie zachowania.
	Jakie wartości mają wpływ na normy zachowania w szkole? – moralne, – hedonistyczne – obyczajowe – społeczne.	– godziny wychowawcze, – pogadanki.	Cały rok	Wychowawcy	Uczeń wie jak cenne jest kierowanie się w życiu wartościami i potrzebami wyższego rzędu.
13. Rozwijanie i wspieranie postaw wolontarystycznych i prospołecznych wśród uczniów.	Kierowanie uczniów do niesienia bezinteresownej pomocy.	Za pośrednictwem takich organizacji jak: – Polska Akcja Humanitarna, – Caritas, – WOŚP, – Polites, – Hospicja, – Schroniska dla zwierząt, – PCK.	Cały rok	Opiekun szkolnego koła wolontariatu Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Psycholog	Zapis w dzienniku działań SKW, w dzienniku lekcyjnym, pozalekcyjnym i dzienniku pedagoga szkolnego.
	Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy.	Za pośrednictwem takich działań jak: – branie udziału w wolontariacie bibliotecznym, – udział w akcjach na rzecz hospicjum, np.			

		<p>Sadzimy żonkile,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zbiórki rzeczowe np. „Szafowanie dla Ingi” (zbiórka tekstyliów, odzieży używanej); „Razem na święta”(zbiórka artykułów żywnościowych i chemicznych dla bezdomnych), zbiórki suchej karmy dla zwierząt znajdujących się w schronisku, – włączania się w akcje pomocowe o dużym zasięgu, np. pomoc na misje, zbiórki dla obywateli Ukrainy, propagowanie treści zapewniających poczucie bezpieczeństwa i tolerancji dla uchodźców, itp. – udzielanie pomocy koleżeńskiej w nauce. 			
	Zamieszczenie informacji o działalności Wolontariatu na stronie internetowej szkoły.	Umieszczanie opisu akcji, w których uczestniczyli nasi uczniowie.	Cały rok	Opiekun szkolnego koła wolontariatu.	Artykuły umieszczone na stronie internetowej szkoły.
14. Rozwój osobisty i zawodowy nauczycieli.	Organizowanie dla nauczycieli szkoleń sprzyjających nabywaniu umiejętności wychowawczych.	Szkolenia na rad pedagogicznych prowadzone przez różne instytucje np. ZCDN, Kailean Akredytowana Placówka Doskonalenia Nauczycieli	Kalendarz rad pedagogicznych	Nauczyciele Dyrekcja p. Agata Czerwińska p. Katarzyna Borzęcka	Protokoły z Rady Pedagogicznej. Zaświadczenia o ukończonych kursach.
	Edukacja prawna nauczycieli w zakresie problemów wychowawczych i opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> – dostęp do Internetu, – spotkania z prawnikiem podczas rad pedagogicznych, – szkolenia organizowane przez różne instytucje, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów po nauczaniu zdalnym. 	Cały rok Kalendarz rad pedagogicznych	Nauczyciele Dyrekcja p. Agata Czerwińska p. Katarzyna Borzęcka	Protokoły z Rady Pedagogicznej. Zaświadczenia o ukończonych kursach.
	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli.	Szkolenia podczas rad pedagogicznych wynikające z potrzeb szkoły i nauczycieli.	Kalendarz rad pedagogicznych	Nauczyciele Dyrekcja p. Marta Sadowska p. Agata Czerwińska p. Katarzyna Borzęcka	Protokoły z Rady Pedagogicznej. Zaświadczenia o ukończonych kursach.

	Zespoły samokształceniowe.	Cykliczne spotkania zespołów.	Według planu zespołu	Przewodniczący zespołów Członkowie zespołów	Protokoły ze spotkań.
	Kursy kwalifikacyjne.	Zajęcia w placówkach kształcenia dorosłych typu uczelnie, uniwersytety, szkoły wyższe.	Według planu instytucji oświatowych	Zainteresowani nauczyciele	Zaświadczenie przedłożone przez nauczyciela.
	Studia podyplomowe.				
15. Orientacja i poradnictwo zawodowe dla uczniów.	Edukacja uczniów w zakresie wyboru kierunku kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> – określanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych uczniów, – spotkania z doradcami zawodowymi, – charakterystyka szkół ponadpodstawowych, – zapoznanie uczniów zasadami komputerowej rekrutacji do szkół, – pomoc przy wypełnianiu wniosków do szkół ponadpodstawowych, – wycieczki do szkół ponadpodstawowych i zakładów – lekcje doradztwa zawodowego. 	Według programu wychow.-profilak. klasy	Wychowawcy Pedagogzy Doradca zawodowy	Wpisy w dzienniku lekcyjnym Wpisy w dzienniku doradcy zawodowego Wpisy w dzienniku pedagoga szkolnego
16. Wspieranie rozwoju intelektualnego, kształtowanie postaw patriotycznych, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich wobec kraju, społeczności lokalnej i szkoły. – Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły. – Zapoznanie uczniów ze środowiskiem lokalnym, instytucjami publicznymi, rodzajami i sposobami spraw załatwianych w tych instytucjach. – Praca w samorządzie klasowym i szkolnym, opieka nad terenem szkolnym, współorganizowanie imprez klasowych i szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie i uczestniczenie w obchodach świąt i uroczystościach państwowych, – przygotowywanie tematycznych gazetek i wystaw, – festiwale piosenek patriotycznych, – przeprowadzanie pogadank, projekcji filmów o tematyce patriotycznej i historycznej, wykorzystanie treści programów nauczania w tym zakresie, – omówienie zasad funkcjonowania organów i urzędów państwowych oraz samorządowych, – zapoznanie z Konstytucją, prawami i obowiązkami obywatela, Deklaracją Praw Człowieka, Konwencją Praw Dziecka, – poszerzanie wiedzy o mieście Szczecin, – gromadzenie materiałów informacyjnych i popularyzowanie wiedzy o innych narodowościach, – żywe lekcje historii, 	Cały rok Zgodnie z kalendarzem świąt	Nauczyciele historii i WOSu Nauczyciele języka polskiego Wychowawcy Dyrekcja Zespół artystyczny	<p>Uczeń czuje się związany z ojczyzną i miastem, z szacunkiem i godnością odnosi się do symboli narodowych, uczestniczy w świątach narodowych.</p> <p>Uczeń zna swoje prawa i obowiązki. Czuje się członkiem zespołu klasowego, aktywnym i odpowiedzialnym za pracę i atmosferę w nim panującą</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - obchodzenie świąt narodowych i ważnych wydarzeń w życiu szkoły i miasta pod znakiem sztandaru szkoły i patrona, - dbałość o poprawne posługiwanie się językiem polskim, - zaznaczanie wartości symboli narodowych takich jak godło czy flaga Polski, - rozbudzanie zainteresowania dziedzictwem kulturowym i historią Polski, - propagowanie obchodzenia tradycyjnych świąt, - kształtowanie pozytywnego obrazu Polski przy okazji zaznajamiania ucznia z jej środowiskiem geograficznym i dziedzictwem przyrodniczym, - zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków, - zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa, - Konkurs „Wokół symboli narodowych” dla klas I – III, - kącik książek w grupach przedszkolnych, - kształtowanie tożsamości narodowej - j.pol. 			<p>Uczeń przyswaja postawy społeczne, uczy się demokracji i samorządności.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów. - Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i umożliwianie optymalnego rozwoju uczniom zdolnym. - Promowanie książki, muzyki, kontaktu ze sztuką jako formy spędzania czasu wolnego i zdobywania wiedzy o świecie i sobie samym. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, wycieczki, pasowanie na czytelnika, aktywizujące metody pracy, zajęcia prowadzone przez nauczycielki biblioteki, konkursy, spotkania edukacyjno - okolicznościowe w bibliotekach publicznych, udział w konkursach wiedzy, - stosowanie w procesie dydaktycznym takich form, jak inscenizacje, psychodramy, recytacje, śpiew itd., - konkursy piosenki, plastyczne, biblioteczne, inscenizacje, wystawki książek, - spotkania z autorami podręczników i książek dla dzieci i młodzieży, - wyjścia do kina i do teatru i innych, zajęcia edukacyjne w bibliotekach publicznych, - oglądanie spektakli teatralnych i przygotowanych przez uczniów, - zwiedzanie zabytków, wystaw muzealnych i artystycznych w szczecinie, 	<p>Cały rok</p>	<p>Nauczyciel bibliotekarz Nauczyciele języka polskiego Wychowawcy Zespół artystyczny</p>	<p>Uczeń poznaje otaczający go świat fizyczny i społeczny, odnajduje w nim swoje miejsce.</p> <p>Uczeń rozpoznaje swoje uzdolnienia, stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym, uczestniczy w konkursach wiedzy.</p> <p>Uczeń podejmuje próby twórczego uczestnictwa w kulturze, poznaje</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – edukacja czytelnicza i medialna, – powierzanie uczniom zadań zespołowych wynikających z bieżących potrzeb, – chór szkolny, – przygotowanie przedstawień z okazji uroczystości klasowych, świąt (np. Dzień Matki). 			rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.
17. Zapobieganie zachowaniom nieaceptowalnym społecznie.	Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno-emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, patologie, przemoc w rodzinie, i inne).	<ul style="list-style-type: none"> – ankieta, – wywiad, – zabawy socjoterapeutyczne, – psychodramy, – rozmowy indywidualne, – pogadanki, – filmy (uczenie tolerancji i akceptacji, umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych), – andrzejki, wigilia klasowa, wycieczki, zabawy klasowe, – uczenie reagowania na zjawiska przemocy – zawieranie kontraktów klasowych, rozmowy, spotkania z policjantem, – założenie w klasie „Kroniki dobrych uczynków”, – organizowanie pomocy koleżeńskiej, – kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne. 	Cały rok	Wychowawcy Nauczyciele Dyrekcja Pedagodzy Psycholog	Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej.
	Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia problemów natury społeczno – moralnej.				Uczeń uczy się wrażliwości na potrzeby innych, przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji.
	Integrowanie społeczności klasowej.				Uczeń potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych.
	Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd.				Uczeń uczy się uczciwości, odpowiedzialności, asertywności, dokonywania słuszych wyborów.
	Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości, eliminowanie np. ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych.				Uczeń zna podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, stosuje w praktyce
	Realizacja treści etyczno – moralnych zawartych w programach nauczania.				
	Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, „mówienia nie”, gdy ktoś namawia do zapalenia papierosa, zażycia narkotyku, spożycia alkoholu, wspólnego pobicia kolegi.				
	Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowych rozwiązywania konfliktów.				
	Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre’u.				

	Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – kształtowanie prawidłowej reakcji.				obowiązujące procedury zachowania się w sytuacjach problemowych.
18. Propagowanie ekologicznego stylu życia.	Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody.	<ul style="list-style-type: none"> – szkolny program ekologiczny, – rajdy i wycieczki po okolicy, do parku, lasu, – spotkania z leśniczym, – dokarmianie ptaków i zwierząt, – udział w konkursach ekologicznych, – zbiórki zużytego sprzętu, nakrętek, makulatury, – pokazy ekomody, – kącika małego przyrodnika w grupach przedszkolnych, – akcje Góra srebra i Góra złota – udział w akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, Wiosenne Sprzątanie. 	Cały rok	p. Melech koordynator Zespół przyrodniczy Wychowawcy Opiekun koła SKKT	<p>Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym.</p> <p>Uczeń wie czym jest ekologia i potrafi stosować jej zasady w życiu codziennym.</p>
	Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska.				
	Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy.				
	Rozwijanie zainteresowań edukacją proekologiczną.				
	Zapoznanie z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.				
	Dbanie o czystość rejonu szkoły i jej najbliższego otoczenia.				
Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami.	<ul style="list-style-type: none"> – wizyty w schronisku, – zbiórki rzeczowe dla potrzebujących zwierząt. 	Według potrzeb	Zespół przyrodniczy Wychowawcy	Uczeń wrażliwy jest na potrzeby i cierpienie zwierząt.	

XI. EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji na temat przebiegu realizacji programu, poznanie trudności i braków, jakie jej towarzyszyły, skuteczności podejmowanych działań. Dla zapewnienia efektywności programu ewaluacja będzie możliwa dzięki zastosowaniu następujących rodzajów ewaluacji bieżącej, etapowej oraz końcowej.

1. Zastosowane zostaną następujące metody ewaluacji:
 - gromadzenie opinii poszczególnych uczestników programu,
 - obserwacje,
 - rozmowy,
 - analiza dokumentów i wytworów prac uczniowskich,
 - analiza trudnych przypadków wychowawczych,
 - podejmowanie działań zaradczych i postępów w tym zakresie.
2. W ewaluacji zostaną wykorzystane narzędzia takie jak:
 - kwestionariusze ankiet,
 - notatki służbowe,
 - arkusze obserwacji,
 - arkusze analizy dokumentów,
 - osiągnięcia uczniów biorących udział w konkursach.
3. Do podstawowych zadań ewaluacyjnego zespołu należy:
 - określenie celów ewaluacji,
 - szczegółowe zaplanowanie działań ewaluacyjnych,
 - zaplanowanie sposobu opracowania i interpretacji wyników ewaluacji, opracowanie wniosków oraz ich zaprezentowanie.
4. O skuteczności podejmowanych działań wychowawczo-profilaktycznych może świadczyć:
 - udział uczniów i rodziców w uroczystościach i imprezach szkolnych,
 - uczestnictwo uczniów w konkursach,
 - kreatywność dzieci i młodzieży w podejmowaniu nowych wyzwań,
 - poczucie bezpiecznej i przyjaznej szkoły,
 - skuteczna współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Program został przyjęty Uchwałą Rady Pedagogicznej
z dnia

Program został zaakceptowany przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców na posiedzeniu Rady w
dniu